

SOUTERRAIN Leden 2016

O dobré vůli

„Sláva na výsostech Bohu, na zemi pokoj, lidem dobrá vůle.“ (Lukáš 2,14).

Známý úryvek z Lukášova líčení vánočního příběhu zní v kralickém překladu jako slavnostní fanfára. Však také šlo o volání nebeských zástupů. Zkusme ale odmyslet od jeho vánočního kontextu a vzít si tento verš jako motto do nového roku. Co nám říká?

Především tu v první části čteme o Bohu na výsostech. On je svrchovaným Pánem nad vším stvořením, nad našimi osudy, nad tím, co se nám líbí, stejně jako nad tím, co se nám nezdá nebo vysloveně nelíbí. Boží stvoření je dobré, jak čteme hned na začátku bible, a jak také vyznáváme písní “Co činí Bůh, to dobré jest”. My lidé jsme leccos pokazili a stále kazíme, ale Hospodin nám to skrze Pána Ježíše odpouští. A nadto, jak se o tom stále přesvědčujeme, v jednotlivostech obrací zlé v dobré.

Dnešní doba je složitá, zejména teď na začátku nového roku si uvědomujeme, že světu už pořádně nerozumíme. Někdy se až děsíme toho, co se kolem nás děje. Ale nemáme důvod se bát. Bůh je s námi se všemi, se sborem, s církví, s národem, s lidstvem. Dává nám svůj pokoj. Je také jednotlivě s každým z nás, drží nad námi svou ochrannou ruku. A tak se nebojme!

Pak se tu mluví o dobré vůli. Dobrá vůle je velká síla, o tom jsem se mnohokrát přesvědčil. Když jsem byl ještě malý, měl jsem ovšem trochu zmatek v tom, jak to je s dobrou vůlí v našem verši. Má se zde na mysli přání pokoje (pouze) lidem dobré vůle – jak se mnohdy tento verš čítal - nebo se všem lidem přeje a ukládá, aby měli dobrou vůli? I když ekumenický překlad tento problém zcela pomíjí, kraličtí měli na mysli druhou možnost.

Obsah čísla:

1-O dobré vůli | 3-Výtah z jednání staršovstva | 4-S Czech teamem na hranici. O utišení bouře. | 9-Noví členové staršovstva se představují | 10-Angažovat se = něco se „musí“ udělat! | 11-Pozvání na mimořádné setkání v lednu | 12-O manipulaci, sebelásce aneb začněte od Nového roku jinak | 14-Láska | 17-Jubilanti v lednu | 18-Další oznámení | 19-Poslední ohlédnutí za výročním sbor | 20-Kalendář na leden 2016

Ted' v prosinci to bylo přesně 30 let, co jsem se ocitl v Braunschweigu, v tehdy ještě západním Německu. Nakonec jsem tam strávil několik let, jež pro mne v mnoha ohledech hodně znamenala. Např. přátelské setkávání s tureckými gastarbeitery, kteří společně s katolickými Poláky v Braunschweigu vytvořili skvěle fungující menšinový kulturní spolek. Ale nejvíce se mi v té době vryly do mysli jeden příběh a dva slogany. Stále se k nim vracím, pomáhají mi při chápání a rozhodování v nejrůznějších situacích.

Příběh mojí bytné, paní Hedviky, by vydal za román, ale aspoň v kostce. Narodila se na začátku století v německé rodině nedaleko Gdaňsku, ve smíšené polsko-německé vsi, kde její rodiče měli velký statek a pilu. S místními Poláky vycházeli dobře. Když po válce vzniklo Polsko, neměli důvod odcházet, dokud se nenašel člověk, který dostal zálsusk na jejich majetek. Pak museli s tím, co naložili na žebříňák, pryč. Nový domov našli v městečku na břehu Odry, kde si postavili vilku a Heda se vdala. To už začala válka, její muž padl do ruského zajetí. A když se pak válka chýlila ke konci a blížila se fronta, vzala dvě malé děti, naložila dětský kočárek a vydala se pěšky do Berlína a dál. Po různých provisoriiích se shledala s mužem a usadila v Braunschweigu. Když jsem ji poznal, byla už sama a část domku pronajímala. Na Poláky myslela v dobrém. Těšila se představou, že se do jejího domku v Kustryni po válce nastěhovala mladá polská rodina a maminka mohla hrát na jejím pianu dětem, tak jako hrávala ona. Ejhle, příběh dvojnásobného vyhnance, utečence.

Zmínil jsem dva slogany. Paní Hedvika byla přes svůj věk věrnou stoupenkou Greenpeace, od ní jsem se naučil jejich zásadu „mysli globálně, konej lokálně“ opravdu žít. A k tomu také doplňkovou výzvu „netrap se (tím, co nemůžeš změnit) a usiluj (o to, co změnil lze)“. To obojí je takový užitečný doplněk k dobré vůli a k uznání Boží svrchovanosti. Aktuálně v dnešní době, kdy už asi nic nesvedeme s tím, že za pár desítek let tu budeme mít místo jabloňových sadů pomerančové plantáže. Ani s tím, že velké oblasti Země se stávají neobyvatelnými, ať již kvůli přírodním dějům, nebo z důvodu lidského běsnění. A také nic nezměníme na tom, že odtud lidé prchají. To musíme ponechat na Božím úradku. Ale každý může, na svém místě a v konkrétních situacích, projevit dobrou vůli a věřit, že dobrá vůle se vrací stejně jako úsměv, že se vyplácí.

A tak se nebojme budoucnosti! A mějme dobrou vůli.

Jan Mašek

Výtah z jednání staršovstva – čtvrtek 3. 12. 2015 v 19:00

- Volba kurátora, místokurátora a předsedy staršovstva – kurátorem zvolen br. J. Mašek, místokurátorem D. Heller a předsedou staršovstva br. Mašek
- Středisko Diakonie Stodůlky – rozhodnuto pokračovat ve spolupráci se sloučeným střediskem, návrh smlouvy byl upraven podle připomínek přítomných a schválen, br. Mašek připomínky písemně zašle Diakonii ČCE.
- Finanční zpráva – Tomáš Černoorský
  - sbírka na uprchlíky 15 300,- Kč bude odeslána na účet OPU (právní pomoc uprchlíkům v Čechách),
  - sbírky v prosinci: 6. 12. seniorátní sbírka do seniorátního solidárního fondu. Během celého měsíce bude sbírka na dárky pro NŠ, na Boží Hod vánoční sbírka na Bohoslovce a vikariát,
  - br. Mašek podal zprávu o Kongu. Dosud nezaplatili 4 stálí přispěvatelé, takže jsme prozatím v malém mínusu,
  - br. Mašek informoval o jednání s UCK, sbor dostane příspěvek na úpravy farářského bytu, který pokryje menší část vynaložených nákladů.
- Hospodářské záležitosti
  - díky Marii Susové za adventní věnec,
  - teplá voda z kotle je již zavedena, díky br. Hlavsovi, nyní bude třeba dokončit zednické práce,
  - požadavek mládeže a starších dětí na vybavení klubovny dole v suterénu nábytkem rámcově schválen, staršovstvo očekává konkrétní návrh vybavení i s cenovou nabídkou.
- Další úkoly
  - byl schválen seznam lidí, kteří dostanou nové klíče. Hospodáři se pověřují výměnou 4 vložek (dvoje vstupní dveře, kancelář a místnost nedělní školy) a obstaráním potřebného počtu klíčů,
  - schváleno prodloužení smlouvy se sborovou sestrou do konce r. 2016.
- Z došlé pošty
  - poděkování od jihlavského sboru za finanční příspěvek od našeho sboru,
  - souhlas s občasným zapůjčením sborové kuchyně pro činnost občanského sdružení Lata, po prosincové akci na zkoušku se bude jednat o smlouvě a jejích podmínkách.

• Různé

- na webu uvedeme jména všech presbyterů (bez kontaktů), odhlasováno uvádění bez titulů,
- připomenutí nákladů na tisk Souterrainu – mj. uvedením doporučené ceny 10 Kč na kasičce,
- jednalo se o sluchátkách, bylo konstatováno, že špatně slyšící mají možnost usednout v prvních řadách a že ses. Ridzoňová dává již před kázáním k dispozici jeho písemnou formu všem, kteří to potřebují. Další řešení se budou průběžně hledat.

S Czech teamem na hranici. O utišení bouře.

Na konci října jsem se vydala na několik dní s českým týmem pomáhat uprchlíkům na srbsko-chorvatskou hranici, hranici nejen v zeměpisném smyslu. Tahle cesta je v dnešní společnosti hodně na hranici, pro někoho hrdinstvím, pro mě spíš nutkáním, samozřejmostí, a pro dalšího vlastizradou. Chtěla bych tu o tomto fenoménu a balkánské cestě, která je tak blízka a zároveň vzdálená, napsat své dojmy. Bude to trochu delší, ale ono to krátce nejde.

Czech team vznikl postupně letos v létě. Moje cesta k němu vedla přes Nicolase Wintona a jeho vlaky. Vzpomínáte si na ten moment ve filmu, kdy úřednice a dobrovolníci lepí a popisují fotky, obcházejí rodiče, a ti si vybírají, které dítě chtějí? Je válka, jedná se o židovské děti, a přesto si jich berou k sobě i několik. Ale pořád to není dost, pro spoustu to bude poslední fotografie, čas běží, úřednický aparát pracuje tak pomalu a my jim držíme i po 70 letech palce a přejeme si, aby jich bylo víc, aby se to stihlo. Film promítáme ve školách, to je obraz našeho hrdiny, a náš sbor se přičinil, aby vedle jeho jména zaznělo i jméno Přemysla Pittera a jeho hodně odvážné poselství „Milujte své nepřátele“. Ke mně promluvil v situaci, kdy Anička Jiříčková vyprávěla o svém působení v rámci Diakonie v utečeneckých táborech v Jordánsku, z vyprávění Petry Procházkové o Čečensku a o tom, jak tento národ nemá šanci na obnovu, ztratil elity a celá další generace vyrostla v blátě táborů. Na jaře jsem našla Nadační fond generace 21. Byl mi velmi blízký tím, že jeho projekt je konkrétní: přesídlení 153 křesťanů z uprchlického tábora v Erbílu, zejména vdov s dětmi, do Česka. Až na pár pozitivních zlomů po roce tu ještě žádný uprchlík není. Čekají několik kilometrů od válečné fronty, která se může kdykoliv posunout. Zase ten

byrokratický aparát a politikaření. A situace se vyostřovala, Evropa začala pomalu jednat a Česko sjednalo velmi rychle pořádek po svém a úkol splnilo s nečekanou vervou a rychlostí: uprchlická krize se nás prakticky netýká, pod záminkou jakési vlastní bezpečnosti odmítáme solidaritu a podpora těchto kroků obyvatelstvem je zajištěna volným působením polopравd a dezinformací.

Nejsem jediná, koho toto frustrovalo. Kolem Kliniky, squatu na Žižkově, vznikla improvizovaná pomoc uprchlíkům. Už po první výzvě na facebooku došlo na začátku léta k neskutečnému návalu oblečení do sbírky. Dodávky reagovaly velmi flexibilně na situaci a rozvážely pomoc na nádraží Keleti a do Bělé. A šlo to ještě dál. Lidé sedli do auta, nacpali je oblečením a vydali se i dál na Balkán na vlastní pěst. Masarykova univerzita nabídla prostory pro centrální sklady pomoci. Poskytla také studentům stipendium pokrývající náklady na cestu. Čeští dobrovolníci hráli zásadní roli v momentě, kdy Maďarsko uzavřelo své hranice a proud uprchlíků se odklonil během několika hodin směrem k Chorvatsku. Na srbsko-chorvatské hranici, u města Továrník, došlo ke krizi, moji bratrance byli tenkrát na místě mezi prvními a mohli reagovat rychleji než Lékaři bez hranic, Červený kříž a UNHCR, kteří se dostali na místo o den, dva později. Byli hozeni do situace, kdy v zemi nikoho na poli zůstalo v dešti přes noc několik tisíc lidí, ze srbské strany hrstka policistů, z Chorvatska pár desítek. Vstupenkou přes hranici byla jednoduchá reflexní vesta, neoficiální označení dobrovolníků. Úkol byl prostý – donést na místo deky, jídlo a pití. Alespoň pro děti a těhotné. Češi na místě zůstali. Tato hranice je zásadním zlomem na cestě uprchlíků, zároveň ale historicky velmi křehkým místem. Šlo by o celkem jednoduchou akci: z autobusů přijíždějících z Bělehradu nebo od makedonských hranic nechat uprchlíky překročit hranici a dostat je do nejbližšího, 10 km vzdáleného, tábora. Kvůli absenci dialogu to ale dlouho nešlo. Uprchlíci původně chodili pěšky, což v místě, kde jsou stále minová pole, není dobré. Zároveň je snaha tuto krizi odizolovat od života normálních lidí. Proto už od chorvatských hranic začal fungovat systém autobusů a vlaků převážející zdarma uprchlíky do Slovinska a dál do Rakouska a Německa.

Členové Czech teamu vybudovali na přechodu Berkasovo – Bapská záchytné stanoviště. Denně tu procházelo 5 až 15 tisíc lidí. Češi a pak i Slováci zde ze starých armádních stanů postavili improvizované stanoviště, místo, kde se čeká na odvoz. Vnesli do chaosu řád, pracovali s davem jinak než bezradní policisté, přivezli překladatele. Poskytovali jídlo, horký čaj,

základní hygienické potřeby, oblečení a provozovali vyhřívaný koutek pro matky s malými dětmi. Ke konci zprovoznili i zdravotnický stan. Zároveň předávali důležité informace. To byl zásadní význam. Do té doby s uprchlíky po cestě jen manipulovali, pašeráci jim nejdříve slibovali ráj na zemi jménem Německo, pak je šoupli do přeplněných člunů, po dlouhém čekání na trajekt na Kosu nebo Lesbosu se dostali na pevninu a dál na sever. Cesta stojí 2 500 eur na osobu. Na rozdíl od prvních příchozích na jaře, kteří mohli cestovat veřejnou dopravou a hledali si cestu sami, dnes jde o řeku převážně rodin (bratranec nesl šestidenního novorozence narozeného v Řecku, vedle si zase vezli na vozičku babičku). Většina z nich je dezorientovaná, neví, vůbec kde je a jak daleko má ještě jít. Prostě jdou. Pro mě byla úžasná následující zkušenost. Viděla jsem nejdříve ty vystrašené lidi, které vyplivl autobus ve tři hodiny ráno uprostřed pole. Následovala dvoukilometrová cesta na hranici za doprovodu českých dobrovolníků, kteří si je rozebrali po skupinkách, dohlédli na to, aby rodiny zůstaly nerozdělené, pomohli nést dítě do kopce a podali základní informace. A usmáli se. Když pak dorazili k našim stanům, při čekání se zeptali: „A odkud vy všichni jste?“ „Z Česka.“ Odpověď stále slyším: „To musí být ale krásná země.“

Ano. Uprchlíci jsou rozliční. Mladík odmítne v mrazu nabídnutý plášť se slovy, jestli nemáme nějakou černou bundu. Pak ale přijde skupinka jak z Betléma: paní v devátém měsíci těhotenství – přemlouvám ji, aby si vzala vitamíny, které jí rozpouštím v čaji, a ještě další kabát, vedle předškolák a manžel, který v lehkém svetříku nese krosnu a stan, i pro svou tchýni a tchána, s nimiž putuje. Další pár, kde žena je profesorkou literatury na univerzitě, hází z rukávu jednoho českého spisovatele za druhým. Sem tam dochází k potyčkám mezi afghánskými kluky a Syřany, ti jsou totiž jaksí „víc zvaní“. Z jednoho Afghánce pak vypadne, že přichází z Íránu - myslím si nejdřív, že jsem se přeslechla. Vysvětluje dál, že je z třetí generace přežívající v uprchlických táborech, jeho předci utekli už v šedesátých letech. Co se týče náboženství – bratranec měl zkušenost, kdy se k němu vervou davem prodíral jeden uprchlík. Vykřikoval horlivě – já jsem křesťan, já jsem křesťan! – a ukazoval křížek na krku. Očekával snad za to dvojitou porci čaje? Že bude mít přednost?

Kousek od hlavní cesty se postavil stan s vybavenou ordinací, dar od jedné nemocnice. Na konci října jsem se jako medička připojila k týmu doktorů, kteří ve své dovolené jedou do Srbska, ve směnách se střídají na místě dnem i nocí a poskytují základní zdravotní péči. Hrdě jsem pomáhala Pavle

Hrdličkové, praktické lékařce z Prahy, která si třeba při zemětřesení v Nepálu zkrátila putování v Himalájích, zajela do města pro léky a fonendoskop a vyrazila do zapadlých horských vesnic, kam organizovaná humanitární pomoc nedosáhla. Do Chorvatska přijela poprvé v září, vybavená kufříkem s nejnnutnějšími léky. Tenkrát při krizi v Továrniku byla jediný zdravotnický pracovník na místě. Ve svém volnu se vrátila na Balkán za poslední dva měsíce čtyřikrát. Nikdy by mě nenapadlo, že mými prvními pacienty budou zvracející irácká batolata, kolabující Afgánky nebo nastydlí Syřani. I jako ženy jsme měly velký respekt. Komunikace byla jednodušší se Syřany, uměli lépe anglicky. Jedna krásná třicátnice se zánětem ucha vyprávěla, že ztratila manžela, doma nechala u babičky své dvě děti, 6 a 10 let, holku a kluka. Jde do Německa. Vystudovala ekonomii. Až to půjde, přijedou za ní. Kdo jiný by to měl dát než ona? Co by nám mělo být bližší než emancipovaná žena s konkrétním plánem, i když nosí hidžáb? V ordinaci bylo vedle křiku a pláče i veselo. Pokud je překladatel daleko, vy máte před sebou celou afghánskou rodinu a snažíte se vysvětlit mamince, že toto jsou antibiotika, že jich je třeba užívat lžičku každých osm hodin, 5 dní. A tohle je paralen, na horečku, jenom půl lžičky. Hodily se zkušenosti z ochotnického divadla, výrazná pantomima a prsty na rukách. Tyhle chvíle byly opravdu komické. Na druhou stranu lidé tam uprostřed polí měli nejeden infarkt, astmatický i epileptický záchvat, ženy rodily i potrácely. Už v říjnu byly noci jasné, větrné a mrazivé.

Balkánská cesta je velkou zkouškou pro všechny. Naděje a vůle uprechlíků je opravdu obdivuhodná. Jsou už tak blízko snu, zvlášť na hranici Evropské unie. Tady to pro ně začíná. Člověk to s nimi na místě cítí, zpíváme spolu, aby noc trochu ubíhala při čekání na další autobus, a úplně samozřejmě se loučíme se slovy - good luck. Štěstí budou potřebovat. A přijdou další zkoušky, nekonečné dny čekání, budou dlouho anonymními v davu příchozích, u mnohých přijde deziluze. Některým dojde, že byla chyba, že se vydali na tuhle cestu. Po atentátech v Paříži se množí diskuse, zda nějaký útočník neprošel právě balkánskou cestou. Ano, je možné, že právě Bapskou kolem nás s davem prošel. Špatné svědomí, že jsem mu teoreticky podala čaj, usmála se na něj, nemám. Evropa nemá plot, mohl takto jednoduše projít i před pěti lety. A mnohem zásadnější roli hrají již místní fungující buňky. Co se týče hromadného putování, je nutné co nejdříve vytvořit fungující systém registrace a důsledných imigračních pracovníků, kteří posoudí, kdo má právo na azyl, tak, aby se Balkánu tenhle dav vyhnul. Vždyť právě přesuny obyvatelstva na tomto místě před několika lety vyvolaly stále čerstvý konflikt. Stávající

anarchie ničí všechny. Ukazuje se tak další rovina přízřebivých Evropanů. Bulharská policie zneužívá svého postavení a okrádá uprchlíky o jejich peníze a mobily. Vyplouvají na světlo důkazy i o častém násilí páchaném na uprchlících právě ze strany policie tohoto unijního státu. Bratřenci se vydali o Vánocích ještě dál na jih. Letos už potřetí a referují z bulharsko-srbské hranice. Je to bezútěšné. Okradené, kulhavé uprchlíky s podlitinami potkávali. Je to bezútěšné. Ohrožení necítí od těchto lidí, ale právě od podnikavců a mafiánů, kteří se přizívají nabízením odvozu za přemrštěné částky. A hrůzný je propojení s policií i na srbské straně, která bez ostychu směřuje uprchlíky právě k domluveným pašeráckým autobusům a taxíkům. Brání dobrovolníkům (i výhružkami) podávat informace o nedalekém vlaku, který je pro ně vypravován za zlomek ceny. O černém trhu s orgány a lidmi ani nemluvě. Situace se v prosinci vyhrcoje v Idomeni, na řecko-makedonské hranici. Makedonie staví plot, nejdřív pouští jen Syřany, Afgánce a Iráčany vybavené lejstrem. Po pár dnech ani ty ne. Tábořiště vzniká improvizovaně a nešťastně u kolejí, lidí přibývá a tenze také. Kameny z kolejiště začínají létat vzduchem, kuchyně, ve kterých i pár Čechů pomáhalo, jsou vyrabovány, chaos. I pro dobrovolníky to není lehké: jak po fyzické, tak po psychické stránce. Po návratu nabídlo několik psychologů pomoc, pořádají se pravidelná společná setkání. A přesto další stále opakovaně odjíždí ve svém volnu do Slovinska, Srbska, Makedonie a i na Lesbos.

Czech team působil v Berkasovu měsíc a půl. Za tu dobu došlo jednou z Chorvatska k zastavení odvozu. Na pár dní. Mnoho tisíc lidí zůstalo na této silnici mezi sady, zase v dešti, blátě. Připomínají to při našem pobytu ohlodané a olámané stromy podél cesty a dobrovolníci uklízejí zbytky ohořelých plastových láhví. Tam se i umíralo. Volání dobrovolníků o pomoc se dostalo i do českých médií. Dva dny po našem odjezdu, 2. listopadu, byl přechod uzavřen. Chorvati a Srbové se konečně dohodli a toto kritické improvizované místo nahradili přestupem na nádraží v Šidu. Vše se uklidilo, byly to nekonečné desítky hodin opravdu špinavé práce. Z „Bapské“ se ale stal fenomén, který nemá celosvětově v historii obdoby. Bez vládní podpory, bez jakékoliv neziskové organizace tu vznikl fungující organismus poskytující pomoc na kritickém místě, kde historicky není dialog. Ocenil jej i Vysoký komisař OSN pro uprchlíky, a o tři týdny později i premiér Sobotka. Dobrovolníci - směs skautů, punkerů, ekologických aktivistů, členů charity, evangelíků - v počtu několika desítek - na místo dovezli peníze, které vybrali od svých přátel, jedno auto přijelo s 10 až 20 tisíci korun. Vystřídal se nás na

místě několik set (až dva tisíce, nikdo to nespočítá). Vše fungovalo na domluvě, spontánně, ale s úžasnou organizací a nápaditostí, která je pro nás Čechy tak typická. A s obětavostí, která nás posunula zase trošku víc na Západ.

Situace je opravdu složitá, nikdo si s ní neví moc rady nebo naopak některé extrémní proudy u nás v tom mají až moc jasno, vytažují z našeho národa takovou zapšklou hnilobu a strhávají takzvané normální slušné Čechy. A z toho jde opravdu strach. Tenhle proud uprchlíků nemůže být nekonečný, to je jasné. Mám vlastní zkušenosti z povedené i nepovedené integrace ze studií v jižní Francii a nesdílím úplně naivní multikulturní zápal německých levičáků. Ale náš oficiální postoj je takový, že máme pramálo snahy, aby se problém řešil a měl alespoň naději na dobrý konec. Jsem proto ráda, že jsem letošní 28. říjen strávila daleko od hradních trapasů v krásném československém prostředí. Na ekumenické bohoslužbě pod širým nebem, tam za skladem oblečení a ordinací, za hluku generátorů, směsi lidských hlasů všemožných jazyků, se štólou ustříhnutou z fleecové deky, tam se četlo z Bible, z Evangelia. O utišení bouře. Ano, i já se bojím. Ale posiluje mne, že mohu být obklopena lidmi, kteří dokáží se strachem pracovat a pomoci na pravém místě, kde je třeba, když jejich stát ztrácí vizi. A to je odkaz, ke kterému se budu ráda hlásit doma i v zahraničí. Každou návštěvu pacienta jsme končili pozdravem pokoje, Salam alejkum. A ujištěním: Ehdý. It's gonna be ok. A tak i zde mír s námi se všemi, utišíme bouři. Jen tak můžeme doufat, že to bude dobré.

Na youtube si můžete najít videa přímo z místa:

https://youtu.be/Fec_rs3aWQo
<https://youtu.be/kvrkqoiH6BA>

https://youtu.be/oc1_KSCygKc

Kateřina Tichá

Noví členové staršovstva se představují

Filip Hanuš Härtel

V Dejvickém sboru jsem vyrostl, byl zde pokřtěný. I když jsem svůj křest jako disciplinované nemluvně prospal, snad se mohu považovat za aktivního člena sboru; na nedělních shromážděních, někdy za varhanami, v nedělní škole nejprve jako děcko, později jako učitel, v mládeži, v Našich Pěvcích a na různých příležitostných akcích. Hudba je jedním z polí, na kterých, myslím si, mohu být

sboru prospěšný díky tomu, že mám za sebou celkem pestré hudební vzdělání a také studium ekumenické teologie (oficiálně Institut ekumenických studií na ETF) a s tím alespoň základní porozumění pro charakter a potřeby bohoslužeb. Od Institutu se odvíjí druhá „sborově prospěšná činnost“, totiž péče o ekumenické vztahy, např. se sousední katolickou farností nebo husitským sborem. S ekumenou mám obecně velmi dobrou zkušenost díky studiu, Taizé či navštěvování jiných církví, do kterého se s manželkou Eliškou (ostatně katoličkou) občas pouštíme. Co říci závěrem? Noví presbyteri bývají tázáni, jaká je/byla jejich cesta k víře. Zde bych odpověděl citátem jednoho z předních žijících teologů: „Být křesťanem znamená být na cestě“.

Nové členy staršovstva budeme postupně představovat v dalších číslech.

Angažovat se = něco se „musí“ udělat!

Ve sboru máme lidi nejrůznějších typů: lidi družné i samotáře, lidi řečné i mlčenlivé, lidi autoritativní i antiautoritativní apod. K jakým patří **Jana Kohoutová**?

Před dávnými lety jsme ji s manželkou poznali v salvatorské mládeži. To se ovšem jmenovala ještě Orltová, ale už se schylovalo k její svatbě s Vládou Kohoutem, urostlým vojínem, dálkově studujícím vysokou školu. Ona sama studovala tehdy dějiny výtvarného umění. Upoutala nás družnou povahou, ale hlavně svou činorodostí. Patřila mezi mládež, která chodila do nemocnice číst pacientům. Ležel jí na srdci slepý Ruda Č. Spoluorganizovala v mládeži zasilání vánočních pozdravů a balíčků vojákům v kasárnách.

Tato obětavost jí zůstala i později. Když např. ke konci komunistické éry budovatelé tzv. Královské cesty naplánovali bezohledné zásahy těsně u stěn salvatorského chrámu, byla to ona, kdo našel odvahu jít protestovat tváří v tvář projektantům a památkářům proti tomuto rozhodnutí (ačkoli v té době působila jako profesorka střední školy).

V těchto dnech se aktivistka Jana dožívá osmdesáti let, ochota pro něco se angažovat ji však neopouští. Ještě u Salvatora vyvinula veliké úsilí, aby se sbor trvale ujal rodiny migrantů z východu. A když se svou přítelkyní Dragou přešla do Dejvic, přinesla s sebou i něco z opravdového altruismu.

To, že se dala s nakažlivým nadšením do organizace šatních bazarů, je u ní tak trochu záležitost genů. Podnikavost má po tatínkovi a optimismus po mamince. Ale kombinaci obojího dostala zřejmě do vínku od samého Pána Boha.

-?!-

Pozvání na mimořádné setkání v lednu

Milé sestry a milí bratři,

zvu Vás již v adventu 2015 na zcela mimořádné setkání se vzácným hostem, které se v našem sobotu bude konat ve čtvrtek 28. ledna 2016. Naši hostem bude básník a emeritní kazatel Jednoty bratrské MIROSLAV MATOUŠ (narozený 28. 10. 1921 v Nevřaticích na Jičínsku), jeden z posledních žijících přátel Přemysla Pittera (1895-1976).

Po maturitě na jičínském reálném gymnáziu v roce 1940 studoval Miroslav Matouš angličtinu v ústavu moderních jazyků v Praze. Totálnímu nasazení za druhé světové války neušel. Po válce studoval v Praze na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy filosofii, češtinu a srovnávací vědu náboženskou. V roce 1949 se stal učitelem náboženství v náboženských obcích tehdejší církve Československé (dnešní Církve československé husitské) ve Škvorci, poté v Praze - Břevnově a ve Vršovicích. Od roku 1953 byl kazatelem této církve v Mělníku, v Praze - Hloubětíně, v Nuslích, v Michli a na Žižkově. V náboženské obci v Praze na Žižkově byl vysvěcen a stal se zde farářem. V prosinci 1958 mu byl odňat státní souhlas a byl propuštěn z církevní služby. V následujících deseti letech pracoval jako dělník na stavbě cementárny, byl řidičem multikáry a později skladníkem topenářské provozovny v Pražské stavební obnově. Po vážném onemocnění pracoval jako strážný v podniku Kablo v Hostivaři. Koncem roku 1967 žádal o opětovné přijetí do církevních služeb. Odpovědi se však od své církve nedočkal a proto přijal nabídku Jednoty bratrské. Tak se stal na dvacet let kazatelem Jednoty bratrské v Dobřívě u Rokycan. V září 1987 odešel do výslužby. V roce 1990 byl Miroslav Matouš v CČSH rehabilitován a začal se opět podílet na jejím poslání.

Jeho literární činnost je bohatá: od roku 1957 vydával leporela dětí: „Moje zvířátka“, „Zvířátka dětem“ a „V naší zahrádce“. Českou poezii obohatil svými sbírkami „Uhel a křída“ (Karmelitánské nakladatelství, 1995), „Světla a stíny strun“ (Karmelitánské nakladatelství, 1997), „Únik z Babylonu“ (Archa, 2000), „Poslední hlas“ s podtitulem „Stíny apokalypsy“ (Karmelitánské nakladatelství, 2003) a „Pout' za světlem“ (vlastním nákladem, 1956 a Diecézní rada CČSH

v Praze, 2008) a jedinečným překladem „Cherubského poutníka“, básnické sbírky od Angela Silesia (Angelus Silesius: „Cherubský poutník“. České katolické nakladatelství ZVON, Praha 1993). K Matoušovu překladu tohoto klíčového díla Angela Silesia (1624-1677), slezského německy píšícího barokního básníka a mystika (zároveň i právníka a dvorního císařského lékaře) napsal úvod můj otec.

Miroslav Matouš však především publikoval řadu povídek, příběhů, úvah a esejů: „Být bližním světu“ s podtitulem „Povídky, příběhy, úvahy“ (1988), „Světlo všedním dnům“ (Jednota bratrská, 1990), „Zvláštní člověk Přemysl Pitter“ (nakladatelství Bonaventura, 2001), „Poslední hlas“ (2003), „Noc na horách“ (2004), „Přemítání nad labyrintem. Eseje na rozhraní“ (2005), „Putování rosou i prachem“ (2006) a „Přemysl Pitter a vyšší režie“ (2014).

Přečetl jsem snad všechno, co bylo česky o Přemyslu Pitterovi napsáno a knihu Miroslava Matouše „Zvláštní člověk Přemysl Pitter“ si dovoluji považovat jednoznačně za nejlepší. A nejenom proto, že mladší autoři již neměli možnost setkat se s Přemyslem Pitterem a Olgou Fierzovou ještě v roce 1968 ve Švýcarsku osobně.

S použitím internetových zdrojů Daniel Heller

O manipulaci, sebelásce aneb začněte od Nového roku jinak

Některé životní příběhy mohou jít příkladem. Některé mohou pomáhat druhým. Proto jsem jeden sepsala. Ten vlastní.

Žila jsem život v nesvobodě. Totální. Neměla jsem se ráda a byla jsem geniálním soustem pro všechny manipulátory. Nevěřila jsem si a oni toho využili. Pro získání výhod, pro svoje potřeby. A já to dovolila. Byl tam totiž jeden aspekt. Ty osoby byly pro mne důležité, jednalo se o mé nejbližší. Ta manipulace začala už někdy v dětství, o to obtížnější bylo celé to nastavení změnit.

Mám dobrou zprávu. Jde to. Sama jsem toho chodícím důkazem. Musí se ale spojit více aspektů. Jednak si musíte přiznat, že máte problém. I když jste obětí manipulace, problém máte vy. Když se rozhodnete situaci řešit, začnou se věci hýbat. A tady musím zdůraznit jednu věc: Bez pomoci Boží to nezvládnete. Tím jsem si jistá. Proste a bude Vám dáno. Moje první modlitby za sebe byly asi takovéto: „Prosím o klid a mír v duši“. Nejvíce jsem souzněla se slovy v textu České mše vánoční: „Uděl nám všem pokoj svatý, po kterém všichni toužíme“. To rezonovalo. Když se začnete modlit a přát si konečně něco pro sebe, to už máte velkou naději na pozitivní změnu. Já se například často modlila za druhé

a kupodivu nejčastěji za své usurpátory. Že se jim nedaří v životě možná právě proto, že ubližují, to mě nikdy nenapadlo. Až teď. Zkušenost a moudrost mi říká, že to tak je. Větu „Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá“ bych opravila na „Jak se do lesa volá, tak se z jiného lesa ozývá“. Oni jim to vrací druhí. Protože jim zrcadlí jejich problém. Tímto způsobem mají zase oni šanci napravit něco ve svém chování. Ovšem za předpokladu, že budou chtít, že si přiznají své chyby a nebudou jen druhé obviňovat.

Ale neřešte ty druhé. Řešte sebe. A už vůbec nejde o pomstu. Vlastně prioritně ani o změnu toho druhého. Druhého nezměníte anebo změníte, ale jen změnou svého chování. Jde o to věci pochopit a začít je řešit. Velkou překážkou tady ale bývá strach. Strach se těm lidem postavit. O tom je manipulace. Je to vlastně jistý druh vydírání, na který vy slyšíte, když se nemáte rádi. Jejich hněv je velký. Oni si už zvykli, že jim sloužíte. Vděku se nedočkáte, ale běda, když se chcete vysmeknout. Doslova. Máte pocit, že přeháním? Ani náhodou. Můžu Vám říci, že jsem si prošla peklem. Bylo mi pomoheno a za to já denně děkuji. Je to jako by Vám někdo vrátil zpátky Váš život. Získáte svobodu. A teprve tehdy můžete pomáhat druhým, aniž by Vás to vyčerpávalo. Protože si intuitivně vyberete komu, kdy a jak. Manipulátoři o pravou pomoc nestojí. Ti mají přesnou představu, jak se k nim máte chovat, na co mají nárok apod. A to tvrdě vyžadují. Běda, když to chcete jinak. Možná někde uvnitř chtějí, abyste se jim postavili, ale to už spekulují.

Společným jmenovatelem těchto problémů je nedostatek lásky k sobě, nedostatek sebedůvěry, sebeúcty. Ten vzniká v dětství tím, jak se k Vám chovali Vaši nejbližší. Je až neuvěřitelné, že když Vás někdo navede na stopu, už jste na správné cestě. Mně stoprocentně v tomto pomohla kniha od Louise Hay: „Miluj svůj život“. Zajímavé je, že ji mám doma více než 20 let a vlastně čekala na to, až objevím její hodnotu. Jsou tam návody, cvičení, příklady. Stále se k ní vracím a má mně pořád co říci.

A pak odpuštění. To je v tom všem klíčové. V té knize jsou návody, jak odpustit, bez toho se nehnete, bez toho Vás neopustí smutek, zoufalství, nervozita. Já sama jsem si vytvořila svůj vlastní rituál odpouštění, který koresponduje s mým naturelem. Jsem velmi komunikativní a tak jsem to těm lidem potřebovala říci. Ne do očí, to většinou nejde, díky reakci takových lidí vzniknou nové křivdy a vy se nehnete z místa. Ale klidně doma, do zrcadla. Řeknete jim vše, co máte na srdci. Má to i tu výhodu, že Vás nikdo nepřeruší, nepřekřičí, znova nezraní. A věřte, že to funguje. Takto můžete odpustit i těm, co Vám ubližovali kdysi a oni už nejsou mezi námi. Já pevně věřím, že oni se z toho na druhém břehu radují.

A ještě něco. Závěrem musíte odpustit sami sobě. Je přirozené, že se na sebe zlobíte, že jste to dovolili. Ale bez odpuštění sami sobě to nebude úplné. Mně se například podařilo odpustit si nedávno v kostele při zpěvu jedné písně. Pomohl mi její text. A pak jsem měla pocit, jako bych se vznesla či jako bych odhodila velké závaží.

Závěrem chci poděkovat Bohu a všem andělům za veškerou pomoc v těžkých chvílích. Do cesty mi přivedli ve správný okamžik ty správné lidi, kteří pomohli, poradili, podrželi. Také jim moc děkuji.

Přeji všem obětem, aby zvládli svoji životní lekci a našli cestu ke klidu, lásce a sebedůvěře.

Změna

Neměň člověka
změň sám sebe
ta pravda odvěká
vede do nebe

Jen ty sám dokážeš
změnit ten přístup
sám sobě rozkážeš
“Satane odstup“

Jen ty sám dokážeš
co jiní nechtějí
nutit je nemůžeš
jen se Ti vysmějí

Ďábel je v každém z nás
tak ho neposlouchej
to radí z nebes hlas
jemu naslouchej

Svůj přístup k druhému
změň od základu
souznění mnohému
pomoz od neladu

Nedej mu košem
každému měří
záleží na každém
kdo čemu věří

Jiřina Muzikářová

Láska (pokračování z minulého čísla)

O lásce:

Láska neudělá bližnímu nic zlého. Je tedy láska naplněním zákona. (Římanům 13:10)

Nenávist vyvolává sváry, kdežto láska přikrývá všechna přestoupení. (Příslaví 10:12)

Především mějte vytrvalou lásku jedni k druhým; vždyť láska přikryje množství hříchů. (1. Petrův 4:8)

a žijte v lásce, tak jako Kristus miloval nás a sám sebe dal za nás jako dar a oběť, jejíž vůně je Bohu milá. (Efezským 5:2)

A tak zůstává víra, naděje, láska – ale největší z té trojice je láska. (1. Korintským 13,13)

Lepší rady pro sebe, svůj život a mezilidské vztahy jsem jinde nenašla.

Jak to mám s láskou a vztahy já?

Bylo mi dáno v Boha uvěřit, proto jsem přesvědčena, že nejdůležitější vztah je mezi člověkem a Bohem, až poté ke svému bližnímu.

Přesto, že jsem od dětství chodila s rodiči občas do evangelické církve, později, alespoň o Vánocích do katolického kostela, nic mi to neříkalo. Když mi bylo 22let – už vdaná, mě rodiče zvali na sérii duchovních přednášek do CASD. Šla jsem až na poslední, pouze z úcty ke svým rodičům. Právě zde mě poprvé oslovila Boží láska a moc. Začala jsem mít zájem o duchovní věci a přibližně o rok později jsem toužila po křtu.

Rozhodla jsem se, vejít do vztahu s Bohem. Bylo a je to pro mě nejdůležitější rozhodnutí v mém životě.

Na druhém místě je pro mě manželství.

Poté rodina, církev, lidé v práci, přátelé, i všichni další lidé, se kterými se setkávám.

Definice, která se mi líbí:

„Milovat, znamená aktivně a zodpovědně hledat to, co je pro druhého dobré.“

Vztahy nás obohacují, díky nim se učíme, rosteme, ale také zakoušíme bolest a zklamání. Tak jako každý z nás, i já jsem prožila těžké chvíle. Po 13letech mě opustil manžel. Moc jsem si přála, aby zůstal a žili jsme dále společně, jako rodina. Měli jsme spolu dvě děti - kluky. Modlila jsem se za to a snažila se dělat vše nejlépe, podle rad zkušených lidí, i z toho co jsem vyčetla z knih. Přesto odešel. Bylo to hodně těžké a dlouhé, vlastně odcházel několik let. Každému z nás, tak jako bývalému manželovi, však Bůh ponechává svobodu v rozhodování.

V jedné písničce se zpívá, že „půjdeme cestou, někdy i těžkou“. Líbí se mi, je to pravda a k životu to patří. Posiluje mě, protože pokračuje slovy – „ale požehnání s vámi zůstává – Bůh s námi zůstává a my můžeme žít v bezpečí“. Není mu jedno, co prožíváme, stará se o nás, ale zároveň nás i vychovává.

Koho Pán miluje, toho přísně vychovává, a trestá každého, koho přijímá za syna. (Židům 12:6)

K manželství:

„Proto opustí muž otce i matku a připojí se k své manželce, a budou ti dva jedno tělo.“ (Efezským 5:31)

Manželství není samozřejmost, je to požehnání. Jsem vděčná za vztah s Karlem, za to, že se máme rádi, za naše častá objetí.

Je to základ, společně s duchovní jednotou a tělesnou přitažlivostí, na kterém náš vztah stojí. Vědomí toho, že jsem milovaná, dělá dobře mé duši.

Ke vztahu k rodičům:

„Cti otce svého i matku svou“ je přece jediné přikázání, které má zaslíbení: aby se ti dobře vedlo a abys byl dlouho živ na zemi. (Efezským 6:2,3)

Velice si vážím mojí maminky. Její obětavosti, víry a lásky.

K dětem:

Jako nás vychovává náš Nebeský Otec, tak i my vychováváme svoje děti.

Děti jsou požehnáním od Hospodina, a jsou nám svěřeny. Z prvního manželství mám dva syny, dohromady s Karlem máme dětí pět. Máme je milovat a připravovat pro věčnost. Je to práce na celý život. Nyní už mám i tři vnoučátka. Hřeje mě u srdce, když mi upřímným dětským hláskem řeknou, že mě mají rádi. Snažím se jim předávat to nejlepší a modlím se za ně. V září nám můj mladší syn se svoji ženou oznámili, že na jaře se jim narodí dvojčátka. Tak z toho se raduji a moc se těším.

Jsem vděčná za naši velkou rodinu, vztahy v práci i v církvi.

„Je-li možno, pokud to záleží na vás, žijte se všemi v pokoji. (Římanům 12:18)

Milosrdenství, pokoj a láska ať se vám rozhojní! (List Judům 1:2)

Myslím si, že všeobecně se lidé tímto málo zabývají a málo se učí, jak žít ve vztazích – v manželství. Učit se toho druhého milovat a budovat společně zdravý vztah, kde budou žít ve vzájemné důvěře, svobodě a kde budou mít prostor pro vzájemný růst.

Bylo by dobré se tomu věnovat více i v církvi, protože určitě je lepší problémům předcházet.

Rozhodnutí vejít do vztahu s Bohem, přijímat Jeho lásku, milovat Jeho i ostatní, je pro mě osvobozující a je mi v tom dobře.

Marcela Řežábková

Jubilanti v lednu

Miroslava KRÁLOVÁ	94 let	Alice VOJTIŠKOVÁ	80 let
Milada ŠINDLEROVÁ	93 let	Jana BENŠOVÁ	75 let
Daniel HENYCH	85 let	Jaroslav KRATOCHVÍL	70 let
Jana KOHOUTOVÁ	80 let		

Přejeme, aby jim Pán Bůh žehnal a byl jim každodenní oporou, potěšením, posilou.

EVANGSWING DEJVICE

Nově založené hudební seskupení nazvané svým zakladatelem ing. Pavlem Proskem, dlouholetým kurátorem dejvického sboru ČCE, „EVANGSWING DEJVICE“ (či „dejvický evangswing“), vstoupilo premiérově na čtvrtou neděli adventní 20. 12. 2015 v rámci odpoledního sborového programu. V sestavě Pavel

Foto Ivan Prachenský

Prosek - klavír, Wanda Dobrovská - zpěv, Kryštof Sýkora - bicí, Michael Heller - baskytara a Daniel Heller - kytara uvedlo ve dvou blocích skladby „klasika“

George Gershwin, československých „jazzmanů“ Karla Krautgartnera (1932-1982) a Lud'ka Hulana (1929-1979) a dalších dvou amerických autorů. Na programu byly kompozice: „Případ ještě nekončí“ (Karla Krautgartner), „Summertime“ (George Gershwin), „Somebody Loves Me“ (George Gershwin), „Pohyblivé schodiště“ (Luděk Hulan), „The Man I love“ (George Gershwin), „Misty“ (Erroll Garner) a „In the Mode“ (Joe Garland). Nejbližší vystoupení „EVANGSWINGU DEJVICE“ se bude konat v prostorách sboru na Silvestra 2015 v podvečer.

Daniel Heller

Další oznámení

Poděkování

Já vím, že jsem to měla napsat už do prosincového čísla, ale ještě nemám vše zcela pod kontrolou. Když jsem nastupovala do funkce sborové sestry, byla ve mně trošku malá dušička, jak to po Hudcových vše zvládneme. Díky tomu, že je dejevický sbor statečný a pracovitý, tak je moje práce velmi usnadněná. Chtěla jsem poděkovat všem, kteří se podílejí na pravidelných činnostech, to je vždy při zaměstnání nejtěžší. Varhaníkům, kávové službě, učitelům nedělní školy, hospodářům, křesťanské službě, pokladníkovi, organizátorům jednotlivých aktivit - biblické hodiny, x-cátníci, klub poznávání, hodina pohybu. A osobně své „asistentce“ Martě Petříčkové, která je vždy po ruce, Lence Ridzoňové, se kterou je velmi snadná, příjemná a rychlá domluva, kurátorovi, který svoji funkci bere velmi zodpovědně a vůbec všem presbyterům a celému sboru za trpělivost a otevřenost. A těším se na další společně prožité dny. S Boží pomocí.

Marta Študentová

Hledáme opatrovnici

Rodina Mejsnarova hledá opatrovnici pro Lad'ku Mejsnarovou. Tato práce spočívá v následujícím: jako opatrovnice by byla vedena na úřadě MČ Praha 6, podpisovala by Lad'ku v zastoupení, každý půlrok by zasílala informace o výdajích a příjmech na soud (Na Míčáncích, Praha 10). Dosud tuto práci dělá Lad'čina sestra, která by případně zájemkyni zpočátku pomáhala. Informace na tel. čísle 605 011 128.

Poslední ohlédnutí za výročním sboru

Ref.: Jdou, stále jdou se zprávou,
Dejvice slaví dnes padesát.
Jdou, stále jdou se zprávou,
sám Bůh nám tyto roky dal.

1. My děti máme rádi
nedělní školu svou,
kde čteme a zpíváme.
Moc hezké chvíle to jsou.

Ref.: Jdou, stále jdou se zprávou,
Dejvice slaví dnes padesát.
Jdou, stále jdou se zprávou,
sám Bůh nám tyto roky dal.

2. My děti budem rádi,
když se tu bude žít
dalších padesát let.
Ať v důchodu máme kam jít.

Ref.: Jdou, stále jdou se zprávou,
Dejvice slaví dnes padesát.
Jdou, stále jdou se zprávou,
sám Bůh nám tyto roky dal.

(Píseň dětí, která zazněla při oslavě 50. výročí sboru)

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 26. 1. 2016.

Únorové číslo vyjde 31. 1. 2016

Kalendář na leden 2016

Bohoslužby	3. 1. VP	Jakub Malý
ve sboru -	10. 1.	Lenka Ridzoňová
neděle 9:30	17. 1.	Pavol Bargár
	24. 1.	Roman Mazur
	31. 1.	Jana Plíšková
Biblická hodina	úterý v 17:30	
Děti	Nedělní škola:	neděle v 9:30
	Děti 3-8 let:	2. a 4. čtvrtek v měsíci v 17:00
Mládež a dorost	5. 1. a 19. 1. téma: Matoušovo evangelium	
x-cátníci	12. 1. v 19:00 Biblický pojem dům/rodina	
Naši pěvci	Středa 18:30, 6. 1. novoroční večírek	
Klub poznávání	14.05.01 09:30 Jana Jindrová o ESBU	
Hodina pohybu	4. 1. a 18. 1.	
Setkání s hostem	28. 1. setkání s M. Matoušem, viz str. 11	
Staršovstvo	7. 1. v 19:00	
Zpívání ve Stodůlkách	pátek v 9:30	

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú 2400319773/2010